

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 29 maj 2018
(OR. en)

9465/18

**Interinstitutionellt ärende:
2018/0172 (COD)**

ENV 357
MI 402
IND 149
CONSOM 158
COMPET 371
MARE 6
RECH 231
SAN 166
ENT 100
ECOFIN 504
CODEC 874

FÖRSLAG

från:	Jordi AYET PUIGARNAU, direktör, för Europeiska kommissionens generalsekreterare
inkom den:	28 maj 2018
till:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generalsekreterare för Europeiska unionens råd
Komm. dok. nr:	COM(2018) 340 final
Ärende:	Förslag till EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV om minskning av vissa plastprodukters inverkan på miljön

För delegationerna bifogas dokument – COM(2018) 340 final.

Bilaga: COM(2018) 340 final

Bryssel den 28.5.2018
COM(2018) 340 final

2018/0172 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV

om minskning av vissa plastprodukters inverkan på miljön

(Text av betydelse för EES)

{SEC(2018) 253 final} - {SWD(2018) 254 final} - {SWD(2018) 255 final} -
{SWD(2018) 256 final} - {SWD(2018) 257 final}

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

• Motiv och syfte med förslaget

Mängden marint plastskräp i haven ökar, med negativa följder för ekosystemen, den biologiska mångfalden och eventuellt även människors hälsa. Denna situation har gett upphov till en utbredd oro. Samtidigt går värdefullt material som skulle kunna återföras in i ekonomin förlorat när det blir till skräp. Vid beräkningar som gjorts på stränder har det konstaterats att plast står för 80–85 % av det marina skräpet räknat i antal föremål.

Plastartiklar för engångsbruk står på egen hand för omkring hälften av allt marint skräp på europeiska stränder (räknat i antal). De tio typer av plastartiklar för engångsbruk som påträffas oftast står för 86 % av alla sådana artiklar (och utgör 43 % av allt marint skräp på de europeiska stränderna räknat i antal). Fiskeredskap som innehåller plast står för 27 % av det marina skräpet på stränderna. Detta initiativ riktas därför in på de tio mest påträffade typerna av plastartiklar för engångsbruk och på fiskeredskap, vilka tillsammans står för omkring 70 % av det marina skräpet räknat i antal föremål.

Plast finns överallt, är långlivad och har ofta giftiga och andra skadliga effekter. På grund av materialets långa livslängd ökar dessutom plastavfallens inverkan år för år, allteftersom mer plast samlas i haven. Plastrester återfinns nu i många havslevande djur – havssköldpaddor, sälar, valar, fåglar samt flera fisk- och skaldjursarter – vilket innebär att plasten blivit en del av livsmedelskedjan. Utöver sin miljöpåverkan och sin möjliga negativa inverkan på människors hälsa skadar det marina skräpet även verksamheter såsom turism, fiske och sjöfart.

De bakomliggande orsakerna till ökningen av plastavfall och spridningen av detta i den marina miljön är kopplade både till plastens värdekedja och marknadsvillkor och till enskilda personers beteende och samhällsutvecklingen. Flera faktorer har bidragit till den nuvarande situationen, bland annat det faktum att plast är mycket tillgängligt, att konsumtionsmönstren rör sig mot allt större bekvämlighet och att det saknas incitament för tillfredsställande insamling och hantering av avfall, med bristfällig förvaltning och otillräcklig infrastruktur till följd.

EU har ett ansvar för att ta itu med sitt eget marina skräp och har dessutom åtagit sig att agera på global nivå, särskilt genom G7 och G20 men också via genomförandet av FN:s mål för hållbar utveckling¹. Detta initiativ kommer att placera EU i främsta ledet för de globala insatserna och ge trovärdighet och stadga åt EU:s internationella insatser på området.

Problemet med marint skräp är till sin natur gränsöverskridande, eftersom skräpet rör sig fritt i haven och kan påverka andra länder än ursprungslandet. Det krävs gemensamma åtgärder för att minska mängden marint skräp och skapa en inre marknad med strikta miljönormer och rättssäkerhet för företag. Europeiska kommissionen är därför fast besluten att, inom ramen för EU:s plaststrategi², undersöka möjligheten till ytterligare åtgärder för att ta itu med marint

¹ Särskilt det fjortonde målet för hållbar utveckling – ”Bevara och nyttja haven och de marina resurserna på ett hållbart sätt i syfte att uppnå en hållbar utveckling” – och det tolfte målet för hållbar utveckling – ”Hållbar konsumtion och produktion”.

² Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén, *En europeisk strategi för plast i en cirkulär ekonomi* (COM(2018) 28 final).

plastskräp som bygger vidare på de spridda insatser som pågår i EU:s medlemsstater och som baseras på den metod som använts för tunna plastbärkassar.

Detta initiativ lägger tonvikten vid det europeiska bidraget till kampen mot makroplastskräp i haven. Det kompletterar andra europeiska strategier mot marint skräp, t.ex. EU:s ramlagstiftning för avfall, avloppsvatten och havsmiljön samt EU-lagstiftningen om mottagningsanordningar i hamn.

Huvudsyftet med detta initiativ är att förebygga och minska det marina plastskräpet i form av plastartiklar för engångsbruk och fiskeredskap som innehåller plast. Det ska göras genom att komplettera de åtgärder som redan planeras inom ramen för EU:s plaststrategi, åtgärda de konstaterade bristerna i befintliga åtgärder och lagar samt ytterligare stärka EU:s systemiska metod på detta område. I plaststrategin ingår redan särskilda åtgärder mot mikroplast, som står för en stor del av det marina plastskräpet: begränsningar genom Reach³ för avsiktligt tillsatt mikroplast i produkter och oxo-plaster samt åtgärder mot mikroplast från andra källor (däck, textilier och plastpellets). Detta initiativ inriktas därför på plastartiklar för engångsbruk och fiskeredskap som innehåller plast, det vill säga makroplast.

Initiativet bör betraktas som en del av det övergripande målet att skapa en cirkulär ekonomi. Det kommer att främja innovativa lösningar för nya affärsmodeller, alternativ för flergångsbruk och alternativa engångsartiklar. Denna systemförändring och materialsättning kommer också att främja biobaserade alternativ och en innovativ bioekonomi, vilket skapar nya möjligheter för företagen och ökar konsumenternas bekvämlighet.

När det gäller dryckesflaskor kommer initiativet dessutom att få en direkt positiv effekt på insamlingsnivån, kvaliteten på det insamlade materialet och den efterföljande återvinningen. Det skapar nya möjligheter för återvinningsföretag och för att öka mängden återvunnet material i produkter.

Kampen mot marint skräp innebär ekonomiska möjligheter. Den cirkulära ekonomin gör våra företag konkurrenskraftigare genom att bidra till att skapa en resurseffektiv, koldioxidsnål ekonomi och arbetstillfällen för att vidhålla den. Innovativ produktutformning för att undvika plastskräp och mikroplast och investeringar i åtgärder mot marint skräp (t.ex. genom avfalls- och avloppsvattenhantering, mottagningsanordningar i hamn eller återvinning av fiskenät) och i hållbara alternativa material, produkter och affärsmodeller kan leda till nya arbetstillfällen och stärka den tekniska och vetenskapliga kompetensen och industrins konkurrenskraft på områden som blir allt viktigare globalt.

Marint skräp på europeiska stränder har övervakats i många år med hjälp av harmoniserade metoder för beräkning av antalet föremål.⁴ Beräkning av antalet föremål på stränderna är internationellt accepterat som en rimlig indikator på det marina skräpets sammansättning och ett lämpligt underlag för åtgärder.

³ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 av den 18 december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach), inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet, ändring av direktiv 1999/45/EG och upphävande av rådets förordning (EEG) nr 793/93 och kommissionens förordning (EG) nr 1488/94 samt rådets direktiv 76/769/EEG och kommissionens direktiv 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG och 2000/21/EG (EUT L 396, 30.12.2006, s. 1).

⁴ Rapporter från medlemsstaterna sammanställs av det gemensamma forskningscentrumet som en del av genomförandet av ramdirektivet om en marin strategi.

En kort översikt över engångsprodukter i plast och fiskeredskap samt de åtgärder som planeras i kommissionens förslag återfinns i tabellen nedan.

	Minskad förbrukning	Marknadsbegränsningar	Krav på produktutformning	Märkningskrav	Utökat producentansvar	Mål för separat insamling	Medvetan dehöjande åtgärder
Livsmedelsförpackningar	X				X		X
Muggar	X				X		X
Bomullspinnar		X					
Bestick, tallrikar, omrörare, sugrör		X					
Ballongpinnar		X					
Ballonger				X	X		X
Påsar och förpackningar					X		X
Dryckesbehållare samt korkar och lock till sådana			X		X		X
- Dryckesflaskor			X		X	X	X
Filter för tobaksprodukter					X		X
Sanitetsprodukter:							
- Våtserverter				X	X		X
- Sanitetsbindor				X			X
Tunna plastbärkassar					X		X
Fiskeredskap					X		X

• Förenlighet med befintliga bestämmelser inom området

Initiativet lägger tonvikten vid effektivare resursanvändning och en överlag effektivare och mer cirkulär plastekonomi med bättre ekonomiska och miljömässiga resultat. Därmed är det helt förenligt med målen för politiken för en cirkulär ekonomi. Den cirkulära ekonomin är en integrerad del av Junckerkommissionens tio prioriteringar, särskilt den första som gäller sysselsättning, tillväxt och investeringar. Detta initiativ presenterades också i EU:s plaststrategi, som en av huvudåtgärderna i handlingsplanen för den cirkulära ekonomin.

Förslaget är förenligt med och kompletterar EU:s befintliga avfalls- och vattenlagstiftning, i synnerhet avfallsramdirektivet⁵, direktivet om förpackningar och förpackningsavfall⁶, ramdirektivet om en marin strategi⁷ och direktivet om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse⁸.

I den befintliga avfallslagstiftningen fastställs allmänna mål för förebyggande och hantering av avfall i avsikt att förebygga och minska mängden marint skräp, men det är upp till

⁵ Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/98/EG av den 19 november 2008 om avfall och om upphävande av vissa direktiv (EUT L 312, 22.11.2008, s. 3).

⁶ Europaparlamentets och rådets direktiv 1994/62/EG av den 20 december 1994 om förpackningar och förpackningsavfall (EGT L 365, 31.12.1994, s. 10).

⁷ Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/56/EG av den 17 juni 2008 om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på havsmiljöpolitikens område (EUT L 164, 25.6.2008, s. 19).

⁸ Rådets direktiv 91/271/EEG av den 21 maj 1991 om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse (EGT L 135, 30.5.1991, s. 40).

medlemsstaterna att välja vilka åtgärder som vidtas. Detta förslag innehåller specifika mål och åtgärder för att ta itu med de plastartiklar för engångsbruk och fiskeredskap som innehåller plast som oftast förekommer som skräp. Det kompletterar därmed målet i artikel 9 i avfallsramdirektivet, i dess ändrade lydelse från 2018, om att medlemsstaterna ska vidta åtgärder för att förebygga avfall i form av marint skräp samt åtgärder för att förebygga, bekämpa och städa upp skräp. Förslaget kompletterar även artikel 8 i avfallsramdirektivet genom att införa system för utökat producentansvar på medlemsstatsnivå, i syfte att täcka kostnaderna för att förebygga nedskräpning och avfallshantering, såsom uppstädning av plastartiklar för engångsbruk.

Detta förslag kompletterar ramdirektivet om en marin strategi, där det krävs att medlemsstaterna ska uppnå en god miljöstatus för sina marina vatten senast 2020. Enligt det direktivet ska medlemsstaterna införa åtgärdsprogram, för vilka en av deskriptorerna gäller marint skräp och säkerställande av att egenskaper hos och mängder av marint avfall inte förorsakar några skador på kustmiljön och den marina miljön. Det långsiktiga arbete som gjorts inom ramen för ramdirektivet om en marin strategi för att övervaka marint skräp på Europas stränder utgör den vetenskapliga grunden för detta lagstiftningsförslag. För vissa föremål går detta förslag längre än kraven i ramdirektivet om en marin strategi, eftersom det syftar till att reglera enskilda föroreningskällor genom att identifiera bakomliggande orsaker och spridningsvägar för marina plastföroreningar.

Konsekvensen med direktivet om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse säkerställs också. Det direktivet innehåller krav på insamling och behandling av avloppsvatten från tätbebyggelse samt kvalitetskriterier för behandlingen, vilket gör det möjligt att fånga in en stor del av de föroreningar som släpps ut. Emellertid är det för närvarande inte tillräckligt ändamålsenligt, särskilt vad gäller insamling och behandling av vatten från dagvattenbrunnar. Dessutom fångas vissa nedspolade föremål, t.ex. bomullspinnar i plast och sanitetsbindor, inte upp tillräckligt väl i de befintliga anläggningarna, och de hamnar därför på våra stränder. Detta lagstiftningsförslag kompletterar det direktivet eftersom det innehåller uppströmsåtgärder som sätts in före avloppsvattenreningen, såsom medvetandehöjande insatser, utökat producentansvar och krav på märkning av vissa plastartiklar för engångsbruk.

Genom detta förslag införs också åtgärder för förbättrad hantering av uttjänta fiskeredskap som innehåller plast som återförs till land samt finansiering av denna. Dessa mekanismer och incitament förväntas öka andelen fiskeredskap som samlas in i slutet av sin livscykel. Hanteringen av avfall från fiskeredskap regleras och stöds ekonomiskt i viss mån genom ett antal EU-instrument som främst gäller kopplingen mellan de allmänna bestämmelserna för avfall och skräp från havsbaserade källor och fiskeredskap samt spårning och rapportering av förlorade eller övergivna fiskeredskap till havs. Detta förslag kompletterar den befintliga lagstiftningen om mottagningsanordningar i hamn⁹ för fartygsavfall, vilken för närvarande håller på att ses över¹⁰. Den föreslagna översynen omfattar fiskefartyg inom systemet för 100 % indirekta avgifter, som ger fartygen rätt att lämna in allt sitt avfall i hamn, inbegripet övergivna fiskeredskap. Dessutom kompletterar det den planerade översynen av förordningen

⁹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/59/EG av den 27 november 2000 om mottagningsanordningar i hamn för fartygsgenererat avfall och lastrester (EGT L 332, 28.12.2000, s. 81).

¹⁰ COM(2018) 33 final.

om fiskerikontroll¹¹, varvid bestämmelser för rapportering om förlorade redskap och om bärgning av förlorade redskap förväntas skärpas.

Det nuvarande förslaget rör endast en del av problemet med marint plastskräp. Det är en del av en till stor del integrerad och konsekvent EU-politik för att åtgärda alla källor till marint plastskräp, vilket beskrivs i den nyligen antagna plaststrategin. Denna strategi lägger tonvikten vid luckor och brister i den nuvarande lagstiftningen och politiken mot marint plastskräp och innehåller förslag på målinriktade åtgärder för att bättre förebygga, samla in och återvinna plast, särskilt plastförpackningar. Den har även som mål att skapa ett regelverk för biologiskt nedbrytbar plast, i syfte att hindra skador på ekosystemen. Europeiska kemikaliemyndigheten håller på att fastställa begränsningar för mikroplastpartiklar som avsiktligt läggs till i produkter, exempelvis kosmetika, och för användning av oxo-nedbrytbar plast. Åtgärder håller på att tas fram för mikroplast som inte används i produkter med avsikt utan som genereras under deras användning, till exempel från däck och textilier, samt för att minska läckaget av plastpellets före produktion.

- **Förenlighet med unionens politik inom andra områden**

Utöver de miljömål som beskrivs ovan syftar förslaget till att skydda den inre marknaden från ytterligare fragmentering, vilket är ett av unionens viktigaste mål.

Initiativet är till fullo förenligt med innovationsprincipen och plaststrategins relaterade främjande åtgärder som är avsedda att stimulera innovation och investeringar till fördel för cirkulära lösningar, till exempel EU:s finansiering av forskning genom Horisont 2020 och de europeiska struktur- och investeringsfonderna.

Mer allmänt kommer detta initiativ att bidra till uppnåendet av FN:s tolfte och fjortonde mål för hållbar utveckling¹², målen i meddelandet om internationell världshavsförvaltning¹³ och de åtaganden som gjordes i Malta vid konferensen Our Ocean 2017. Detta initiativ är förenligt med 2017 års strategi för EU:s yttersta randområden¹⁴, där dessa områdens tillväxtpotential inom turism och den blå ekonomin samt den cirkulära ekonomin erkänns.

Slutligen kan det konstateras att initiativet är förenligt med EU:s internationella skyldigheter på handelsområdet, särskilt eftersom det säkerställer att det inte förekommer diskriminering mellan produkter som tillverkas i EU och importerade produkter.

Förslaget kommer dessutom att göra det enklare att uppfylla det första målet inom det sjunde miljöhandlingsprogrammet till 2020: ”Att skydda, bevara och stärka unionens naturkapital.”¹⁵ Det passar också in på det fjärde målet om att allmänheten ska ha tillgång till tydlig

¹¹ Rådets förordning (EG) nr 1224/2009 av den 20 november 2009 om införande av ett kontrollsystem i gemenskapen för att säkerställa att bestämmelserna i den gemensamma fiskeripolitiken efterlevs (EUT L 343, 22.12.2009, s. 1).

¹² År 2015 antog ett antal länder Agenda 2030 för hållbar utveckling och dess 17 mål för hållbar utveckling. FN:s tolfte mål för hållbar utveckling handlar om att skapa hållbara konsumtions- och produktionsmönster, och det fjortonde målet handlar om att förebygga och avsevärt minska alla slags föroreningar i havet, i synnerhet från landbaserad verksamhet, inklusive marint skräp och tillförsel av näringsämnen senast 2025.

¹³ SWD(2016) 352 final.

¹⁴ COM(2017) 623 final.

¹⁵ Europaparlamentets och rådets beslut nr 1386/2013/EU av den 20 november 2013 om ett allmänt miljöhandlingsprogram för unionen till 2020 – Att leva gott inom planetens gränser (EUT L 354, 28.12.2013, s. 171).

miljöinformation på nationell nivå. För detta ändamål innehåller förslaget korshänvisningar och är konsekvent med kraven i direktiv 2003/4/EG¹⁶ och Inspire-direktivet¹⁷.

Förslaget syftar också till att införa enkla övervaknings- och rapporteringskrav, för att därigenom begränsa den administrativa bördan för medlemsstaterna. Detta är i linje med EU:s strategi för bättre lagstiftning¹⁸ och kontrollen av ändamålsenligheten vad gäller rapportering och övervakning¹⁹.

2. RÄTTSLIG GRUND, SUBSIDIARITETSPRINCIPEN OCH PROPORTIONALITETSPRINCIPEN

• Rättslig grund

Förslagets huvudsakliga syfte är att förebygga och minska vissa plastprodukters inverkan på miljön, särskilt vattenmiljön. Detta uppnås genom att fastställa särskilda mål för förebyggande och hantering av avfall och åtgärder för de plastartiklar för engångsbruk som påträffas oftast på stränderna i unionen och fiskeredskap som innehåller plast. Genom att göra detta på ett samordnat sätt i hela unionen kommer förslaget också att bidra till unionsmarknadens goda funktion. För detta ändamål bygger förslaget på artikel 192.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

• Subsidiaritetsprincipen (för icke-exklusiv befogenhet)

Eftersom skräp ofta färdas med vinden, strömmarna och tidvattnet är problemet med plastföroreningar och marint skräp gränsöverskridande till sin natur och kan därför inte hanteras på egen hand av medlemsstater som delar samma hav och vattenvägar. Det krävs samordnade åtgärder för att säkerställa att de insatser som görs på ena sidan om ett hav inte äventyras av en brist på insatser på andra sidan. Av detta skäl kan marint skräp endast förebyggas och minskas på ett effektivt sätt genom samstämmiga och övergripande strategier och åtgärder på EU-nivå. Med tanke på problemets globala dimension stärks detta samarbete dessutom genom europeiska åtgärder och deltagande i de europeiska regionala havskonventionerna, som alla omfattar regionala planer mot marint skräp, samt genom globala åtaganden från EU:s och medlemsstaternas sida, exempelvis inom ramen för FN:s miljöförsamling och målen för hållbar utveckling.

Det finns en risk för marknadsfragmentering när medlemsstaterna vidtar åtgärder som inte är samordnade och som skiljer sig åt i fråga om omfattning, inriktning och ambitionsnivå. För närvarande pågår åtgärder med inriktning på olika plastprodukter med olika tillvägagångssätt (t.ex. Italiens förbud mot bomullspinnar av plast och franska regler som begränsar marknadsföringen av engångsglas och engångstallrikar av plast som inte uppfyller vissa specifika kriterier för biologisk nedbrytbarhet). Det skulle kunna leda till ett antal olika begränsningar av marknadstillträdet i medlemsstaterna, hinder för den fria rörligheten för varor och för de lika villkoren för tillverkare i olika länder samt göra det svårt att på ett effektivt sätt uppnå målet att minska det marina skräpet, med mer omfattande konsekvenser på EU-nivå och internationell nivå. Därför är det nödvändigt att inrätta ett harmoniserat regelverk med gemensamma mål och åtgärder på EU-nivå. På så sätt kan det marina skräpet förebyggas och minskas och medlemsstaternas åtgärder riktas in på specifika plastartiklar för

¹⁶ Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/4/EG av den 28 januari 2003 om allmänhetens tillgång till miljöinformation och om upphävande av rådets direktiv 90/313/EEG (EUT L 41, 14.2.2003, s. 26).

¹⁷ Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/2/EG av den 14 mars 2007 om upprättande av en infrastruktur för rumslig information i Europeiska gemenskapen (Inspire) (EUT L 108, 25.4.2007, s. 1).

¹⁸ SWD(2015) 111 final.

¹⁹ COM(2017) 312 final.

engångsbruk och fiskeredskap som innehåller plast. Valet av åtgärder baseras på en gemensam bedömning, men varierar beroende på vilken typ av plastföremål som berörs. Hänsyn tas också till mervärdet i potentiella EU-åtgärder och hur de kompletterar andra åtgärder som vidtagits av EU-medlemsstaterna.

När det gäller vissa föremål kan problemet med nedskräpning (t.ex. korkar och lock till dryckesbehållare av plast) och andra effekter på miljön hanteras mest effektivt genom ändrad produktutformning och en övergång till mer hållbara alternativ (t.ex. ersättning av plastinnehåll). I sådana fall, där det finns en tydlig koppling till produktkrav och marknadstillträde på den inre marknaden, är det viktigt att skapa lika villkor för företagen.

I enlighet med subsidiaritetsprincipen innehåller detta lagstiftningsförslag också viss flexibilitet när det gäller en del åtgärder, så att medlemsstaterna kan välja det lämpligaste sättet att genomföra åtgärden och samla in data. Medlemsstaterna har till exempel stor frihet när det gäller att välja lämpliga nationella åtgärder som är anpassade till lokala förhållanden för att genomföra EU:s mål om att betydligt minska förbrukningen av vissa artiklar.

- **Proportionalitetsprincipen**

Förslaget är målinriktat och proportionerligt eftersom det inriktas på de makroplastföremål som förekommer i störst antal på de europeiska stränderna, nämligen plastartiklar för engångsbruk och fiskeredskap. Antalet föremål är den bästa indikatorn på den miljömässiga, sociala och ekonomiska inverkan. Detta initiativ omfattar de tio mest påträffade plastartiklarna för engångsbruk, vilka står för 86 % av alla plastartiklar för engångsbruk räknat i antal (och för 43 % av allt marint skräp). Att reglera alla plastartiklar för engångsbruk som hittas på stränder skulle inte vara proportionerligt jämfört med det potentiella mervärdet. Det skulle leda till onödiga kostnader och en onödig börda för medlemsstaterna.

Åtgärderna avseende fiskeredskap baseras på principen att förorenaren betalar och syftar särskilt till att säkerställa att tillverkare av fiskeredskap som innehåller plast tar ansvar för sina produkters avfallsfas, i synnerhet att de förbättrar den separata insamlingen och behandlingen, främst genom återvinning men även återanvändning. Dessa åtgärder ökar de positiva incitamenten för fiskare att ta med redskap tillbaka i hamn, samtidigt som det garanteras att de inte leder till en oproportionerlig börda för fiskeoperatörer, särskilt småskaliga operatörer.

Förslaget är ett lämpligt sätt att ta itu med ett akut miljöproblem och att, tillsammans med befintlig lagstiftning och de åtgärder som planeras inom ramen för plaststrategin, skapa ambitiösa miljöresultat och samtidigt uppnå positiva ekonomiska effekter, få en begränsad men positiv effekt på nettosysselsättningen, uppmuntra innovation, garantera allmänhetens acceptans och bidra till ökad resurseffektivitet.

Den åtföljande konsekvensbedömningen innehåller mer detaljerad information om proportionaliteten hos de olika delarna av detta lagstiftningsförslag.

- **Val av instrument**

Ett särskilt lagstiftningsinstrument föreslås för att ta itu med alla plastartiklar för engångsbruk i ett enda rättsligt instrument, genom att fastställa specifika mål och åtgärder avsedda att förebygga och minska deras förekomst som marint skräp. Ett sådant specifikt rättsligt instrument anses vara det lämpligaste sättet att undvika rättslig fragmentering, jämfört med den alternativa metoden som skulle ha inneburit att ändra flera rättsliga instrument, bland annat ramdirektivet om en marin strategi, direktivet om förpackningar och förpackningsavfall, avfallsramdirektivet, direktivet om mottagningsanordningar i hamn och förordningen om fiskerikontroll.

För vissa produkter krävs en harmonisering på EU-nivå. För andra plastartiklar för engångsbruk och fiskeredskap som innehåller plast är det emellertid nödvändigt att lämna utrymme för viss flexibilitet, i likhet med EU:s befintliga avfallslagstiftning, så att medlemsstaterna själva kan välja de lämpligaste rättsliga, administrativa och ekonomiska instrumenten för att genomföra de fastställda målen och åtgärderna. Därför är ett direktiv det lämpligaste rättsliga instrumentet för att genomföra de planerade målen och åtgärderna.

3. RESULTAT AV EFTERHANDSUTVÄRDERINGAR, SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR

• Efterhandsutvärderingar/kontroller av ändamålsenligheten med befintlig lagstiftning

Vid utarbetandet av detta lagstiftningsförslag har en stor mängd befintlig lagstiftning undersökts för att fastställa vilka kompletterande EU-åtgärder som behövs för att ta itu med skräp i form av plastartiklar för engångsbruk och dess inverkan på miljön. Den lagstiftningen är ofta inriktad på olika spridningsvägar, är fragmenterad i fråga om inriktning och ambition och har ännu inte åtgärdat det marina skräpet i tillräcklig utsträckning.

Såsom förklaras i avsnitt 2 ovan slås det fast i den nyligen antagna plaststrategin att det krävs ett lagstiftningsförslag på EU-nivå med särskild inriktning på plastartiklar för engångsbruk.

Enligt EU:s avfallslagstiftning ska allt avfall samlas in och behandlas. I denna lagstiftning fastställs återvinningsmål för kommunalt avfall (65 % fram till 2030) och plastförpackningar (55 % fram till 2030), vilket ytterligare kommer att öka insamlingen av plastavfall. Medlemsstaterna kan emellertid uppnå dessa mål utan ytterligare åtgärder mot nedskräpning. De nyaste ändringarna av avfallsramdirektivet innebär att medlemsstaterna måste identifiera huvudkällorna till marint skräp och vidta åtgärder för att förebygga och minska skräpet från dessa källor. Det kvarstår emellertid flera faktorer med koppling till bristfällig avfallsinfrastruktur och olämpligt konsumentbeteende som även fortsättningsvis kommer att leda till nedskräpning och läckage av plast till miljön. Det nuvarande initiativet kompletterar den nya avfallslagstiftningen genom att tillhandahålla lösningar på EU-nivå för många av källorna till nedskräpning. Det framhålls också att ett produktinriktat rättsligt instrument är relevant, vilket bekräftas av effekterna av direktivet om plastkassar. Detta var det första europeiska instrumentet av denna typ och ledde till en stor minskning av förbrukningen av plastpåsar och deras miljöpåverkan.

Bedömningen av de åtgärdsprogram som genomförs i samband med ramdirektivet om en marin strategi visar att de ger en användbar översyn över de åtgärder som genomförs eller planeras, men att det behövs ytterligare åtgärder för att de ska bli effektiva. Detta lagstiftningsförslag går ett steg längre, eftersom det reglerar enskilda föroreningskällor genom att identifiera bakomliggande orsaker och spridningsvägar för marina plastföroreningar.

En av begränsningarna i direktivet om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse, som för närvarande håller på att ses över, rör kraven om insamling och behandling av vatten från dagvattenbrunnar, vilka skulle behöva ändras. Detta nya lagstiftningsförslag syftar till att åtgärda detta problem genom att föreslå medvetandehöjande kampanjer och märkningskrav för att hindra nedspolning av sådana plastartiklar för engångsbruk som inte fångas upp tillräckligt väl av alla system för avloppsvattenrening.

Avfall från fiskeredskap regleras genom ett antal EU-instrument. Här finns emellertid fortfarande en del luckor. I synnerhet saknas särskilda incitament för operatörerna att ta med så många uttjänta fiskeredskap som möjligt tillbaka till hamn. Det saknas också system för att fördela bördan. Den pågående översynen av direktivet om mottagningsanordningar i hamn går

hand i hand med detta förslag om reglering av fiskeredskap, eftersom det åtgärdar tidigare negativa incitament för att ta med eget och uppfiskat avfall tillbaka till hamn. Vid översynen av förordningen om fiskerikontroll har dessutom krav framkommit på märkning av utrustning, bärgningsutrustning på fartyg, bärgning av förlorade redskap eller rapportering om förlusten om de inte kan bärgas genom dagliga elektroniska rapporter. Det befintliga regelverket kan dock stärkas ytterligare med hjälp av incitament för effektivare hantering av fiskeredskap genom ett särskilt avfallshanterings- och återvinningsflöde. Detta nya lagstiftningsförslag är avsett att uppnå detta genom ett system för utökat producentansvar.

- **Samråd med berörda parter**

Vid det offentliga samrådet som ägde rum från december 2017 till februari 2018 inkom fler än 1 800 svar. 98,5 % av de svarande ansåg att åtgärder för att bekämpa marint skräp i form av plastartiklar för engångsbruk är ”nödvändiga”, och 95 % ansåg att de är ”nödvändiga och brådskande”. Över 70 % av alla tillverkare och över 80 % av alla varumärken och återvinningsaktörer ansåg att åtgärder är ”nödvändiga och brådskande”. Bara 2 % av de svarande ansåg att det inte behövs några nya åtgärder på europeisk nivå, medan 79 % ansåg att åtgärder måste vidtas på EU-nivå för att bli effektiva.

De allra flesta som svarade på det offentliga samrådet var positiva till system för utökat producentansvar som ett sätt att täcka kostnaderna för att rensa upp skräp, vilket är ett viktigt mervärde hos detta lagstiftningsförslag jämfört med de minimikrav som fastställs i EU:s avfallslagstiftning när det gäller system för utökat producentansvar. Vid det offentliga samrådet ansågs lagstiftningskrav på bättre produktutformning vara en av de effektivaste metoderna, följt av minskningsmål. Dessa inkluderades i förslaget, som några av de huvudsakliga åtgärder som medlemsstaterna ska vidta.

När det gäller fiskeredskap var 88 % av de svarande positiva till åtgärder som skapar incitament för att ta med uppfiskat skräp och uttjänta redskap tillbaka i hamn, och 77 % ville se bättre insamlings- och sorteringsanläggningar på fartyg och i hamnar.

- **Insamling och användning av sakkunnigutlåtanden**

I enlighet med ramdirektivet om en marin strategi har information om marint skräp på europeiska stränder samlats in av det gemensamma forskningscentrumets tekniska arbetsgrupp för marint skräp (övervakningsprogram, uppstädningskampanjer och forskningsprojekt). Skräpet samlades in från 276 stränder i 17 EU-medlemsstater och fyra regionala hav under 2016. Sammanlagt 355 671 föremål från 679 undersökningar rangordnades efter förekomst, huvudsakligen med hjälp av den huvudförteckning över kategorier av strandskräp som ingår i ramdirektivet om en marin strategi. Det gemensamma forskningscentrumets förteckning användes sedan för att upprätta en kortare förteckning med diskreta kategorier som visar den relativa förekomsten av föremål som liknar varandra i fråga om källa, användning eller material och som i allmänhet omfattas av ett avgränsat policyområde. Dessa data kompletterades också med ett flertal pågående projekt såsom Marine Litter Watch²⁰ som utvecklats av Europeiska miljöbyrån.

Viktiga sakkunnigutlåtanden gjordes också av partnerskapet för det europeiska nätverket för havsobservation²¹ och data (EMODnet)²² och de regionala havskonventionerna: bland annat bidrog de till det gemensamma forskningscentrumets arbete med att sammanställa och

²⁰ <https://www.eea.europa.eu/themes/water/europes-seas-and-coasts/marine-litterwatch>

²¹ <http://www.emodnet.eu/>

²² http://ec.europa.eu/environment/marine/international-cooperation/regional-sea-conventions/index_en.htm

harmonisera data för att ge en bättre övergripande bild av koncentrationerna av plastskräp i hav och på havsbottnar i Europa.

När det gäller plastartiklar för engångsbruk och fiskeredskap anlätade Europeiska kommissionen även externa konsulter. När det gäller plastartiklar för engångsbruk använde de det gemensamma forskningscentrumets data för att analysera bakomliggande orsaker och spridningsvägar för marint skräp samt möjliga huvudåtgärder att inkludera i detta nya lagstiftningsförslag i syfte att lösa problemet med plastartiklar för engångsbruk. För fiskeredskap gjordes en separat fördjupningsstudie²³ för att identifiera luckorna i lagstiftningen och vilka åtgärder som bör komplettera det befintliga referensscenariot för att minska fiskeredskapens inverkan på den marina miljön. Analysen omfattade litteraturgenomgångar av befintlig forskning, workshoppar med kommissionens tjänstemän och externa intressenter samt dokumentariska undersökningar, däribland med hjälp av Prodcom- och Eurostatdatabaserna (data över EU:s externa handel, import, export och produktion).

Under studien gjordes ett antal formella och informella intervjuer med berörda parter från offentliga institutioner, icke-statliga organisationer, industrisammanslutningar och företag som underlag för problem- och konsekvensanalysen. Vid intervjuerna undersöktes vad som var tekniskt genomförbart och de troliga direkta effekterna av vissa alternativ. Intervjuerna gav också tillfälle att samla in specifika data om resultat och kostnader och information om hur dessa kan förändras till följd av potentiella interventionsåtgärder.

• **Konsekvensbedömning**

En sammanfattning av konsekvensbedömningen finns i en bilaga till förslaget. Nämnden för lagstiftningskontroll utfärdade ett negativt yttrande följt av ett andra yttrande som var positivt med reservationer²⁴, baserat på en reviderad konsekvensbedömning. I det slutliga yttrandet konstaterade nämnden att den reviderade rapporten på ett tydligare sätt visar initiativets tillämpningsområde och begränsningen till makroplast. Ytterligare information begärdes, främst om det nya instrumentets förmåga att komplettera den befintliga lagstiftningen för 1) fiskeredskap (mervärde jämfört med förordningen om fiskerikontroll, direktivet om mottagningsanordningar i hamn och Europeiska havs- och fiskerifonden) och 2) plastartiklar för engångsbruk (förtydligande av den nuvarande lagstiftningens brist på ambition eller otillräckliga genomförande). Nämnden för lagstiftningskontroll bad om ytterligare information om skadligheten hos plastartiklar för engångsbruk, både som grupp och som enskilda artiklar, samt om hur åtgärder i enskilda medlemsstater skulle kunna leda till marknadsfragmentering.

Till följd av detta innehåller den slutliga konsekvensbedömningen tydligare information om hur marint skräp orsakar ekonomiska, sociala och miljömässiga skador och visar hur luckorna i det befintliga regelverket är tänkta att åtgärdas, eftersom den befintliga lagstiftningen för avfallshantering, avloppsvattenrening, mottagningsanordningar i hamn och så vidare inte i tillräcklig utsträckning tar itu med de bakomliggande orsakerna till problemen med specifika föremål. När det gäller plastartiklar för engångsbruk kommer avfallslagstiftningen främst att leda till ökad återvinning, men däremot inte påverka nedskräpningen i lika hög grad. Här är uppströmsåtgärder för att minska förbrukningen mer effektiva. I konsekvensbedömningen

²³ Studie som stöd för konsekvensbedömningen avseende olika sätt att minska mängden och den negativa inverkan av plast från fiskeriverksamhet.

²⁴ <http://ec.europa.eu/transparency/regdoc/?fuseaction=ia&year=2017&serviceId=&s=Chercher&language=sv>

bekräftades att de plastartiklar för engångsbruk och fiskeredskap som oftast påträffas som grupp står för en stor del av det marina makroskräpet; de utgör omkring 70 % av allt marint skräp räknat i antal, och andelen för varje enskild typ av artikel är också betydande. När det gäller fiskeredskap har ytterligare åtgärder tagits fram inom ramen för EU:s plaststrategi och den föreslagna översynen av direktivet om mottagningsanordningar i hamn²⁵. Enligt den föreslagna ändringen av detta direktiv kommer enskilda fiskare inte att straffas för att ta med sig avfall tillbaka till hamn. Däremot kommer hamnavgifterna att öka om mer avfall tas med till hamn och avfallshanteringsanläggningarna därför måste uppgraderas, särskilt i små fiskehamnar som används av många fartyg. Utöver att garantera en bättre hantering av fiskeredskap som lämnas in i hamnarna säkerställer det föreslagna systemet för utökat producentansvar att tillverkare av fiskeredskap som innehåller plast tar över kostnaderna för att hantera avfallsflödet, inbegripet vissa eller alla av kostnaderna för mottagningsanordningar i hamn.

I bedömningen framkommer vidare att det finns en ökad och bevisad risk för marknadsfragmentering på grund av hur regioner eller enskilda medlemsstater hanterar problemet med plastartiklar för engångsbruk och fiskeredskap. Detta förslag är därför avsett att garantera en minsta nivå av samordning mellan de åtgärder som vidtas i medlemsstaterna. På så sätt kan man undvika skillnader i villkor som kan snedvrider konkurrensen mellan operatörer, vilket i sin tur kan göra det svårare att uppnå målet om att minska mängden skräp. I detta lagstiftningsförslag råder en god balans mellan antalet alternativ och behovet av harmonisering.

Europeiska unionen måste gå i täten för arbetet mot marint plasticskräp i de europeiska haven, både genom regionala havskonventioner och internationella insatser. Genom att vidta åtgärder kommer EU att inspirera andra länder att agera, vilka kommer att leda till mindre marint skräp både i de europeiska haven och globalt.

Direkta rättsliga åtgärder för dessa plastprodukter är därmed högst relevanta för arbetet mot havsföroreningar.

²⁵ COM(2018) 33 final.

Plast för engångsbruk

I konsekvensbedömningen går ett stort antal åtgärder igenom. Fyra alternativ eller scenarier, som innefattar olika åtgärder för olika föremål, undersöktes. Varje alternativ som presenteras är mer ambitiöst än det föregående vad gäller övergripande resultat. En mycket viktig aspekt i detta sammanhang var den förväntade inverkan på inflödet av plastartiklar för engångsbruk i den marina miljön.

Det resulterade i tre kategorier av artiklar:

- Artiklar för vilka det finns hållbara alternativ, där målet är att främja mindre skadliga alternativ.
- Artiklar för vilka inga alternativ finns. För dessa är målet att begränsa skadorna genom bättre konsumentinformation och genom att göra tillverkarna ekonomiskt ansvariga för miljöpåverkan.
- Artiklar som redan samlas in framgångsrikt och där målet är att se till att de hamnar i den befintliga (eller planerade) separata insamlings- och återvinningscykeln.

De fyra scenarierna jämfördes med referensscenario 1 och beskrivs nedan.

Scenario 2a – Liten minskning av marint skräp

Detta scenario skulle endast i viss utsträckning åtgärda de bakomliggande orsakerna. Här ingår informationskampanjer, frivilliga åtgärder och märkning, vilket skulle kunna öka allmänhetens medvetenhet (t.ex. om problemet med nedskräpning, vanliga spridningsvägar och lämpligt bortskaffande) och därmed konsumenternas beteende. Det är emellertid osäkert vad resultaten skulle bli, eftersom det finns få bevis för att ökad medvetenhet faktiskt ändrar människors beteende.

Scenario 2b – Medelstor minskning av marint skräp

Detta scenario är mer ändamålsenligt än 2a men svårare att genomföra, vilket innebär större kostnader och en större börda för berörda parter.

Scenario 2c – Medelstor till stor minskning av marint skräp (valt alternativ)

Detta scenario skulle ta itu med de bakomliggande orsakerna på ett bättre sätt och går längre när det gäller att ändra konsumenternas beteende. Det omfattar produktutformningsåtgärder för dryckesflaskor, där korken är fäst vid flaskan, vilket skulle få en direkt effekt på läckaget av korkar till naturen.

Scenario 2d – Störst minskning av marint skräp

Detta scenario är ännu effektivare när det gäller att ta itu med de bakomliggande orsakerna, särskilt bristen på incitament för korrekt insamling och hantering av plastartiklar för engångsbruk i slutet av deras livscykel. Kostnaderna för detta alternativ är emellertid högre, särskilt för avloppsvattenrening. Det omfattar införande av ett pantsystem eller liknande system och skulle medföra ytterligare kostnader (omkring 1,4 miljarder euro för EU) men också innebära en ännu större minskning av det marina skräpet och höja kvaliteten på det insamlade materialet och återvinningsgraden. Såsom i alla system för utökat producentansvar uppbärs kostnaderna för att införa och driva ett pantsystem vanligtvis av de ekonomiska aktörer som ingår i leveranskedjan i fråga, beroende på systemets utformning – inte av de offentliga myndigheterna. Bästa praxis för avloppsvattenrening skulle förbättra infrastrukturen men kräva omfattande extra investeringar på omkring 7,7 miljarder euro per år. Denna åtgärd skulle vara svår att motivera om målet endast vore att lösa problemet med våtservetter, men den är emellertid relevant även för många andra föroreningar. Den pågående

utvärderingen av direktivet om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse kommer att bidra med mer information om detta problem.

För att undvika oavsiktliga ekonomiska, miljömässiga och sociala konsekvenser bör övergången till andra alternativ vara resultatinriktad och bestå av många möjliga lösningar. Detta tillvägagångssätt är förenligt med innovationsprincipen, vilket gör lagstiftningsförslaget framtidsorienterat ("framtidssäkert") och innovationsvänligt.

Efter analysen av de olika tänkbara åtgärderna och särdragen hos varje berörd plastartikel för engångsbruk har det konstaterats att scenario 2c är det alternativ som är att föredra. Följande åtgärder ingår i detta scenario:

- Begränsningar av utsläppandet på marknaden av plastartiklar för engångsbruk för vilka det finns lättillgängliga alternativ (t.ex. sugrör).
- Allmänna minskningsmål (t.ex. muggar, livsmedelsförpackningar) som ska uppnås genom åtgärder som medlemsstaterna själva väljer. Kostnaderna för genomförandet kommer att bero på vilka åtgärder som väljs på nationell nivå och hur dessa utformas.
- Medvetandehöjande åtgärder och system för utökat producentansvar för alla artiklar som inte omfattas av marknadsbegränsningsåtgärder. Detta ska bidra till kostnaderna för förebyggande och avfallshantering, inklusive insamling av annat skräp än fiskeredskap.
- Krav på märkning som informerar konsumenterna om lämpligt bortskaffande av avfallet eller vilka bortskaffandesätt som bör undvikas (t.ex. för våtservetter).
- Produktutformningsåtgärder (t.ex. dryckesflaskor med korkar som är fästa vid flaskan).

Av konsekvensbedömningen framgår emellertid att pantsystem eller liknande system för dryckesflaskor av plast som leder till liknande höga insamlingsnivåer (vilket undersöktes i samband med alternativ 2d) kan vara ett mycket effektivt sätt att höja insamlingsgraden och förebygga skräp, särskilt i den marina miljön. Pantsystem inkluderades därför i den rekommenderade policymixen. De har en direkt positiv effekt på insamlingen på grund av pantavgiften, och de leder till bättre kvalitet på det insamlade materialet vilket ger återvunnet material av hög kvalitet. Samtidigt som medlemsstaterna beviljas flexibilitet när det gäller valet av instrument föreslås det därför att man fastställer ett minimimål för separat insamling som återspeglar mediannivån för insamling av engångsplastflaskor i de befintliga pantsystemen i EU (90 %). Pantsystem eller liknande system kan också tillhandahålla lösningar och infrastruktur för att förbättra insamlingen av dryckesbehållare som är tillverkade av andra material och som omfattas av återvinningsmålen för förpackningar, särskilt aluminiumbehållare. Medlemsstaterna bör därför överväga sådana åtgärder också för dryckesförpackningar som är tillverkade av andra material.

För att underlätta genomförandet föreslås att alternativ 2b används för våtservetter, med utökat producentansvar, märkning och medvetandehöjande åtgärder. För sanitetsbindor föreslås märkningskrav och medvetandehöjande åtgärder.

Det finns redan lagstiftning, nämligen direktivet om förpackningar och förpackningsavfall, som fastställer mål för minskad förbrukning för tunna plastbärkassar och mycket tunna plastbärkassar, som också är bland de mest påträffade föremålen på stränderna i unionen. I detta förslag behandlas ett kompletterande utökat producentansvar och medvetandehöjande åtgärder för alla tunna plastbärkassar.

Fiskeredskap

Det första scenariot som övervägdes innebär ett fullständigt genomförande av befintliga åtgärder och förslag som redan har lagts fram, vilket har lett till följande nackdelar:

- Den ändrade fiskerikontrollförordningen saknar särskilda incitament för fiskare att ta med sig fler redskap tillbaka till hamn, i stället för att rapportera dem som förlorade.
- Det ändrade direktivet om mottagningsanordningar i hamn minskar betydligt de negativa incitamenten för fiskare, i form av kostnader och administration, när det gäller att ta med redskap och annat skräp tillbaka till hamn. Dess syfte är emellertid att öka insamlingen av avfall från fartyg (bland annat fiskefartyg) i allmänhet, vilket innebär att ingen särskild tonvikt läggs vid fiskeredskap. Det saknas direkta positiva incitament för insamling av alla uttjänta fiskeredskap och efterföljande behandling av dessa på ett sätt som maximerar återanvändning och återvinning av plast från fiskeredskap. Medlemsstaternas åtgärder för ökad avfalls- och redskapsinsamling och utveckling av återvinningssystem för fiskeredskap är alltför heterogena och lokala för att vara effektiva. Därför anges i förslaget om en ändring av direktivet om mottagningsanordningar i hamn att ytterligare åtgärder för bättre insamling och behandling av fiskeredskap kommer att beaktas inom ramen för EU:s plaststrategi.²⁶

Det andra scenariot som övervägdes var att införa ett system för utökat producentansvar för fiskeredskap som innehåller plast.

Det tredje scenariot som övervägdes var att skärpa förslaget om ett system för utökat producentansvar genom att lägga till ett pantsystem och ett återvinningsmål för att öka antalet redskap som lämnas in. Det innebär emellertid ökade genomförandekostnader, vilket skulle kunna öka sektorns utgifter och den administrativa bördan. När det gäller fiskeredskap är dessutom risken för att förlora pantavgiften relativt hög, jämfört med plast som används på land, vilket eventuellt kan minska dess effekt som incitament.

I detta alternativ ingick också fastställande av ett återvinningsmål. Ett sådant mål ansågs dock vara alltför svårt att fastställa och skulle leda till en oproportionerlig övervakningskostnad och administrativ börda, särskilt eftersom ett nytt system för utökat producentansvar troligtvis på egen hand skulle stimulera den för närvarande lilla marknaden för återvinning av fiskeredskap och tillåta denna att växa.

Det fjärde scenariot omfattade ett krav om finansiering av ett obligatoriskt bärgningssystem för fiskeredskap inom ramen för systemet för utökat producentansvar. Emellertid konstaterades att detta skulle vara oproportionerligt, leda till dubbelarbete och vara svårt att genomföra. Det skulle göra tillverkare av fiskeredskap ansvariga för att täcka kostnaderna för bärgningsåtgärder som baseras på frivilligt deltagande och som för närvarande stöds av lokala, nationella och europeiska finansiella instrument. Bärgning av redskap är redan ett krav i fiskerikontrollförordningen som ingår i den gemensamma fiskeripolitiken.

Därför är det effektivaste scenariot för att hantera fiskeredskap och åtgärda bristerna i den befintliga lagstiftningen införandet av ett system för utökat producentansvar för de som tillverkar fiskeredskap som innehåller plast. Detta alternativ bedöms ha bäst ändamålsenlighet och potential när det gäller att minska det marina skräpet i form av övergivna, förlorade eller kasserade fiskeredskap och vattenbruksredskap. Det skulle stödja och underlätta ett fullständigt genomförande av andra instrument, och hjälpa till att minska inflödet av skräp i form av fiskeredskap. Det bör särskilt noteras att det bygger på och kompletterar

²⁶ Se motiveringen i COM(2018) 33 final.

fiskerikontrollförordningen och förslaget till en ändring av direktivet om mottagningsanordningar i hamn, detta genom tillägget av en särskild mekanism som underlättar separat insamling och inlämning av fiskeredskap till insamlingssystem och behandling av uttjänta fiskeredskap, särskilt återvinning. Det kommer i synnerhet att bidra till att minska kostnaderna för små hamnar och/eller fiskeoperatörer, för vilka kostnaderna för ökad insamling och behandling av uttjänta fiskeredskap som lämnas in i hamn kan vara högre.

Denna sorts positivt incitament för att ta med avfall tillbaka till land anses av de flesta berörda aktörer som det effektivaste sättet att minska antalet redskap som lämnas kvar i havet.

- **Lagstiftningens ändamålsenlighet och förenkling**

Det ansågs inte motiverat att undanta mikroföretag från initiativet eller att tillämpa mindre stränga regler för små och medelstora företag. De åtgärder som planeras i initiativet förväntas emellertid skapa nya möjligheter för mikroföretag och små och medelstora företag i Europa. Europeiska företag som redan tillämpar en cirkulär produktutformning och affärsmodell kommer att få en större marknad och mer handel, investeringar och affärsmöjligheter. De flesta av de 50 000 plastomformningsföretagen i EU är små och medelstora företag. Hur dessa påverkas beror på om deras verksamhet är beroende av plastartiklar för engångsbruk och i vilken grad de kan ställa om till att tillverka andra plastartiklar. En stor del av de plastartiklar för engångsbruk som påverkas av marknadsbegränsningarna tillverkas utanför EU. Små och medelstora företag och återförsäljare kan också påverkas positivt om de undviker att köpa in engångsartiklar som medföljer eller innehåller de livsmedel eller drycker som de säljer. När konsumenterna minskar sina inköp minskar också detaljhandelns försäljningssiffror, men det kommer att motverkas av att konsumenterna i stället väljer alternativa produkter, vilket i sin tur främjar innovation. Nya affärsmodeller kommer att utvecklas för att erbjuda konsumenterna artiklar för flergångsbruk, vilket skulle kunna minska kostnaderna, särskilt när alternativen börjar produceras i större skala.

För att minimera efterlevnadskostnaderna för medlemsstaterna och operatörerna är de föreslagna övervaknings- och rapporteringsförfarandena enkla och bör så långt möjligt dra fördel av synergieffekter med befintliga rapporteringssystem, vilket förklaras i avsnitt 5 nedan.

- **Grundläggande rättigheter**

Förslaget får inga konsekvenser för skyddet av de grundläggande rättigheterna.

4. BUDGETKONSEKVENSER

Förslaget får inga budgetkonsekvenser för kommissionens budget.

5. ÖVRIGA INSLAG

- **Genomförandeplaner samt åtgärder för övervakning, utvärdering och rapportering**

Anordnandet av och metoderna för datainsamling bör, i enlighet med subsidiaritetsprincipen, fortsatt vara medlemsstaternas behörighet.

Räkning av påträffade föremål på stränderna är fortfarande en effektiv indikator för att bedöma mängden marint skräp vid de europeiska kusterna och utvecklingen i fråga om de mest påträffade plastartiklarna för engångsbruk. I Irland har exempelvis en betydande minskning av antalet påträffade plastkassar på stränderna observerats efter genomförandet av direktivet om plastkassar. Medlemsstaterna ska använda den metod som utvecklats av den tekniska arbetsgruppen för marint skräp som inrättats till följd av ramdirektivet om en marin

strategi, vilken också återfinns i rapporter från det gemensamma forskningscentrumet. Ett ändrat kommissionsbeslut med kriterier och metodologiska standarder antogs i april 2017. Där krävs att skräp utmed kusterna alltid ska övervakas, och att övervakning av skräp vid havsytan och på havsbotten dessutom är möjlig. Information om källan till och spridningsvägen för skräp ska samlas in om möjligt.

Övervakning kommer också att krävas när det gäller åtgärderna för minskad förbrukning av plastartiklar för engångsbruk. Det föreslås att sådan övervakning ska baseras på data om de relevanta plastartiklar för engångsbruk som släpps ut på marknaden under ett år. Vid behov skulle harmoniserade regler om insamling av sådana data och om rapporteringsformatet kunna tas fram av den avfallskommitté som har inrättats i enlighet med EU:s avfallslagstiftning. När så är möjligt bör de befintliga EU-databaserna över produktion och handel (Prodcom²⁷ och Comext²⁸), som drivs av Eurostat och regelbundet uppdateras med information från medlemsstaterna, användas för insamlingen. Synergieffekter med de befintliga rapporteringsmekanismerna bör också utnyttjas.

Enligt förslaget ska åtgärdernas resultat och framtida utveckling utvärderas. Utvärderingen ska särskilt omfatta behovet av att se över förteckningen över plastartiklar för engångsbruk och vid behov även införda åtgärder, såsom mål för minskad förbrukning. Dessutom ska biologisk nedbrytbarhet tas upp.

Detta förslag berör inte på ett direkt sätt produktpolicy och val av ersättningsmaterial för plast. Genom att avlägsna vissa produkter från marknaden och minska förekomsten av andra kommer förslaget emellertid indirekt att skapa goda möjligheter för innovativa lösningar för ersättningsmaterial och ersättning av plastartiklar för engångsbruk samt för nya affärsmodeller och återanvändningssystem. Inom ramen för EU:s plaststrategi håller man på att ta fram harmoniserade regler för att definiera och märka komposterbar och biologiskt nedbrytbar plast, med hänsyn till specifika användningar och nedskräpningsproblem, särskilt i den marina miljön. Med tanke på detta arbete, och i den mån den vetenskapliga och tekniska utvecklingen tillåter, kommer kommissionen när förslaget utvärderas att ha bedömt möjliga ersättningsmaterial för plast i avsikt att fastställa om plastartiklar för engångsbruk ska undantas från de marknadsbegränsningar som föreslås i detta initiativ.

- **Förklarande dokument (för direktiv)**

Inget förklarande dokument krävs för införlivandet av detta direktiv på grund av det begränsade antalet åtgärder i detta förslag.

- **Ingående redogörelse för de specifika bestämmelserna i förslaget**

De viktigaste bestämmelserna i detta direktiv presenteras nedan.

I **artikel 1** fastställs att det föreslagna direktivets syfte är att förebygga och minska inverkan från vissa engångsartiklar i plast och fiskeredskap som innehåller plast på miljön och människors hälsa samt att underlätta övergången till en cirkulär ekonomi med miljövänliga och innovativa affärsmodeller, produkter och material och därigenom bidra till en effektivt fungerande inre marknad.

I **artikel 2** anges direktivets tillämpningsområde och att det gäller för vissa plastartiklar för engångsbruk som identifieras och definieras i **bilagan** till förslaget samt för fiskeredskap som innehåller plast.

²⁷ Undersökning som genomförs minst en gång om året för att samla in och sprida statistik om EU:s produktion av (främst färdiga) varor, räknat i värde och kvantitet.

²⁸ Eurostats referensdatabas för EU:s externa handel, både import och export.

Artikel 3 innehåller definitioner av plastartiklar för engångsbruk, fiskeredskap och tillverkare som ligger till grund för utformningen av åtgärder för minskad förbrukning, produktkrav och utökat producentansvar.

Artikel 4 rör krav på medlemsstaterna att vidta nödvändiga åtgärder för att betydligt minska förbrukningen av livsmedelsförpackningar och muggar i form av plastartiklar för engångsbruk.

I **artikel 5** fastställs begränsningar för utsläppande på marknaden av vissa plastartiklar för engångsbruk för vilka alternativ redan finns på marknaden.

Artikel 6 innehåller krav på produktutformning av dryckesbehållare som är plastartiklar för engångsbruk, för att säkerställa att deras korkar och lock, som till en betydande del är gjorda av plast, förblir fästa vid behållaren när denna används i stället för att spridas i naturen.

I **artikel 7** fastställs märkningskrav för vissa plastartiklar för engångsbruk för att undvika att dessa bortskaffas på ett olämpligt sätt, till exempel spolade ned i toaletter, och för att informera konsumenterna om de potentiella följderna av olämpligt bortskaffande av avfall när det gäller marint skräp och de lämpligaste avfallshanteringsmetoderna.

Artikel 8 innehåller bestämmelser om system för utökat producentansvar för fiskeredskap som innehåller plast och vissa plastartiklar för engångsbruk. De allmänna minimikrav för system för utökat producentansvar som fastställs i direktiv 2008/98/EG om avfall gäller för dessa system, men i denna artikel fastställs även särskilda och ytterligare krav beträffande tillverkarnas finansiella ansvar, särskilt för medvetandehöjande kampanjer och, när det gäller plastartiklar för engångsbruk, även för uppstädning av skräp.

Artikel 9 ålägger medlemsstaterna att uppnå ett minimimål för separat insamling av dryckesflaskor i plast för engångsbruk.

Artikel 10 innehåller krav på att medlemsstaterna ska vidta åtgärder för att höja medvetenheten om hur nedskräpning och olämpligt bortskaffande av avfall påverkar miljön, särskilt vattenmiljön, och om de alternativ som finns för återanvändning och avfallshantering.

I **artikel 11** fastställs krav på att medlemsstaterna ska samordna och säkerställa konsekvens mellan de åtgärder som de antar för att genomföra detta direktiv och de åtgärder som de antar för att förebygga och minska marint skräp genom rättsliga instrument avseende vattenkvalitet och förebyggande och hantering av avfall enligt direktiven 2000/59/EG, 2000/60/EG, 2008/56/EG, 2008/98/EG och EU-lagstiftningen om mottagningsanordningar i hamn.

Artikel 12 tillämpar Århuskonventionen med avseende på tillgång till rättslig prövning och är förenlig med artikel 47 i EU-stadgan om de grundläggande rättigheterna. Det bör vara möjligt för medborgare och icke-statliga organisationer att be om en rättslig granskning av de beslut som fattas av medlemsstaterna till följd av detta direktiv.

Enligt **artikel 13** ska medlemsstaterna upprätta en datamängd för de produkter som omfattas av mål för minskad förbrukning. Detta ska möjliggöra övervakning av genomförandet av de mål för minskad förbrukning som fastställs i detta direktiv. Datamängden ska utformas i enlighet med direktiv 2007/2/EG²⁹. Europeiska miljöbyrån kommer att bidra med stöd i denna fråga. Byrån kommer också regelbundet att gå igenom dessa data och ge kommissionen översiktlig information om direktivets genomförande på unionsnivå, vilken också kommer att användas vid framtida utvärderingar av direktivet.

²⁹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/2/EG av den 14 mars 2007 om upprättande av en infrastruktur för rumslig information i Europeiska gemenskapen (Inspire) (EUT L 108, 25.4.2007, s. 1).

I **artikel 15** fastställs ramen för framtida utvärderingar av direktivet. Den första utvärderingen ska enligt förslaget göras sex år efter sista datum för införlivande av direktivet.

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV

om minskning av vissa plastprodukters inverkan på miljön

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT
DETTA DIREKTIV

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 192.1,
med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,
efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,
med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande³⁰,
med beaktande av Regionkommitténs yttrande³¹,
i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet, och
av följande skäl:

- (1) Plast är ett mycket funktionellt och relativt billigt material vilket innebär att det blir allt vanligare i vår vardag. Dess ökade användning i kortlivade produkter som inte är avsedda för återanvändning eller kostnadseffektiv återvinning innebär att de relaterade produktions- och konsumtionsmönstren har blivit alltmer ineffektiva och linjära. Inom ramen för handlingsplanen för den cirkulära ekonomin³² konstaterade kommissionen därför i den europeiska strategin för plast³³ att den ständiga ökningen av mängden plastavfall och dess läckage till miljön, särskilt den marina miljön, måste åtgärdas om vi ska kunna uppnå en verkligt cirkulär livscykel för plast.
- (2) Cirkulära strategier som prioriterar återanvändbara produkter och återanvändningssystem kommer att minska mängden avfall. Detta är det högst prioriterade steget i den avfallshierarki som fastställs i artikel 4 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/98/EG³⁴. Sådana strategier är också i linje med FN:s tolfte mål för hållbar utveckling³⁵ som handlar om att skapa hållbara konsumtions- och produktionsmönster.

³⁰ EUT C [...], [...], s. [...].

³¹ EUT C [...], [...], s. [...].

³² Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén: *Att sluta kretsloppet – en EU-handlingsplan för den cirkulära ekonomin* (COM(2015) 614 final).

³³ Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén: *En europeisk strategi för plast i en cirkulär ekonomi* (COM(2018) 28 final).

³⁴ Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/98/EG av den 19 november 2008 om avfall och om upphävande av vissa direktiv (EUT L 312, 22.11.2008, s. 3).

³⁵ Agenda 2030 för hållbar utveckling, antagen av FN:s generalförsamling den 25 september 2015.

- (3) Marint skräp är ett globalt erkänt, gränsöverskridande problem. Att minska det marina skräpet är ett viktigt steg för att uppnå FN:s fjortonde mål för hållbar utveckling: att bevara och nyttja haven och de marina resurserna på ett hållbart sätt i syfte att uppnå en hållbar utveckling³⁶. Unionen måste bidra till att bekämpa marint skräp och ha ambitionen att vara en global förebild. I detta sammanhang arbetar unionen tillsammans med partner i många internationella forum, t.ex. G20, G7 och FN, för att främja samordnade åtgärder. Detta initiativ är en del av unionens insatser i detta avseende.
- (4) I enlighet med multilaterala avtal³⁷ och unionens avfallslagstiftning³⁸ måste medlemsstaterna säkerställa en god avfallshantering i syfte att förebygga och minska marint skräp från källor till havs och på land. Enligt unionens vattenlagstiftning³⁹ ska medlemsstaterna också vidta åtgärder mot marint skräp när detta hindrar uppnåendet av god miljöstatus i deras marina vatten, bland annat för att bidra till att uppnå FN:s fjortonde mål för hållbar utveckling.
- (5) Vid beräkningar av antalet skräpföremål på stränderna har det fastställts att 80–85 % av det marina skräpet i unionen består av plast. Av detta utgörs 50 % av plastartiklar för engångsbruk och 27 % av fiskerelaterade föremål. I gruppen plastartiklar för engångsbruk ingår många olika frekvent använda och kortlivade konsumentprodukter som slängs bort efter att ha använts för sitt syfte en gång, som sällan återvinns och som ofta orsakar nedskräpning. En stor del av de fiskeredskap som släpps ut på marknaden samlas inte in för behandling. Plastartiklar för engångsbruk och fiskeredskap som innehåller plast är därför ett särskilt allvarligt problem i samband med marint skräp, som utgör ett stort hot mot de marina ekosystemen, den biologiska mångfalden och eventuellt också mot människors hälsa. De har också en skadlig inverkan på verksamheter såsom turism, fiske och sjöfart.
- (6) Unionens befintliga lagstiftning⁴⁰ och policyinstrument säkerställer en viss reglering av marint skräp. Särskilt plastavfall omfattas av unionens allmänna åtgärder och mål för avfallshantering, exempelvis återvinningsmålet för förpackningsavfall av plast⁴¹

³⁶ Agenda 2030 för hållbar utveckling, antagen av FN:s generalförsamling den 25 september 2015.

³⁷ Förenta nationernas havsrättskonvention (Unclos), konventionen från 1972 om förhindrandet av havsföroreningar till följd av dumpning av avfall och annat material (Londonkonventionen) och dess protokoll från 1996 (Londonprotokollet), bilaga V till den internationella konventionen till förhindrande av förorening från fartyg (Marpol), Baselkonventionen om kontroll av gränsöverskridande transporter och om slutligt omhändertagande av farligt avfall.

³⁸ Direktiv 2008/98/EG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/59/EG av den 27 november 2000 om mottagningsanordningar i hamn för fartygsgenererat avfall och lastrester (EGT L 332, 28.12.2000, s. 81).

³⁹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG av den 23 oktober 2000 om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på vattenpolitikens område (EGT L 327, 22.12.2000, s. 1) och Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/56/EG av den 17 juni 2008 om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på havsmiljöpolitikens område (Ramdirektiv om en marin strategi) (EUT L 164, 25.6.2008, s. 19).

⁴⁰ Direktiv 2008/98/EG, direktiv 2000/59/EG, direktiv 2000/60/EG, direktiv 2008/56/EG samt rådets förordning (EG) nr 1224/2009 av den 20 november 2009 om införande av ett kontrollsystem i gemenskapen för att säkerställa att bestämmelserna i den gemensamma fiskeripolitiken efterlevs, om ändring av förordningarna (EG) nr 847/96, (EG) nr 2371/2002, (EG) nr 811/2004, (EG) nr 768/2005, (EG) nr 2115/2005, (EG) nr 2166/2005, (EG) nr 388/2006, (EG) nr 509/2007, (EG) nr 676/2007, (EG) nr 1098/2007, (EG) nr 1300/2008, (EG) nr 1342/2008 och upphävande av förordningarna (EEG) nr 2847/93, (EG) nr 1627/94 och (EG) nr 1966/2006 (EUT L 343, 22.12.2009, s. 1).

⁴¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 94/62/EG av den 20 december 1994 om förpackningar och förpackningsavfall (EGT L 365, 31.12.1994, s. 10).

och plaststrategins⁴² nyligen antagna mål om att säkerställa att alla plastförpackningar ska vara återvinningsbara senast 2030. Denna lagstiftning är emellertid inte tillräckligt effektiv mot marint skräp och de nationella åtgärderna för att förebygga och minska marint skräp skiljer sig åt i fråga om omfattning och ambitionsnivå. Dessutom kan en del av dessa åtgärder, särskilt marknadsbegränsningar av plastartiklar för engångsbruk, leda till handelshinder och snedvrinda konkurrensen i unionen.

- (7) För att rikta in insatserna på de områden där de behövs mest bör detta direktiv endast gälla de oftast påträffade plastartiklarna för engångsbruk, vilka beräknas utgöra omkring 86 % av de plastartiklar för engångsbruk som påträffas på stränderna i unionen räknat i antal.
- (8) Plastartiklar för engångsbruk kan tillverkas av många olika sorters plast. Plast definieras vanligtvis som ett polymermaterial med eller utan tillsatser. Denna definition skulle emellertid också omfatta vissa naturliga polymerer. Omodifierade naturliga polymerer bör inte omfattas, eftersom de förekommer naturligt i miljön. Därför bör definitionen av polymer i artikel 3.5 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006⁴³ anpassas, och en separat definition införs för tillämpningen av detta direktiv. Plast som tillverkas av modifierade naturliga polymerer, eller plast som tillverkas av biobaserade, fossila eller syntetiska startsubstanser, förekommer inte naturligt och bör därför omfattas av detta direktiv. Den anpassade definitionen av plast bör därför omfatta både polymerbaserade gummiföremål och biobaserad och biologiskt nedbrytbar plast, oavsett om de tillverkas av biomassa eller är avsedda att brytas ner biologiskt med tiden. Vissa polymermaterial kan inte användas som huvudsaklig strukturkomponent i slutmaterial och slutprodukter, såsom polymerbeläggningar, färger, bläck och lim. Dessa material bör inte omfattas av detta direktiv och bör därför inte heller ingå i definitionen.
- (9) För att tydligt avgränsa direktivets tillämpningsområde bör begreppet plastartikel för engångsbruk definieras. Definitionen bör inte omfatta plastprodukter som har utformats, konstruerats och släppts ut på marknaden för att under sin livscykel återanvändas flera gånger genom att återfyllas eller återanvändas för samma ändamål som de utformades för.
- (10) Plastartiklar för engångsbruk bör vara föremål för en eller flera åtgärder, beroende på olika faktorer, exempelvis om det finns lämpliga och mer hållbara alternativ, hur genomförbart det är att ändra konsumtionsmönstren och i vilken utsträckning de redan omfattas av befintlig unionslagstiftning.
- (11) För vissa plastartiklar för engångsbruk finns det ännu inga lättillgängliga alternativ som är lämpliga och mer hållbara. Förbrukningen av de flesta sådana plastartiklar för engångsbruk förväntas öka. För att vända denna utveckling och verka för mer hållbara lösningar bör medlemsstaterna vara skyldiga att vidta nödvändiga åtgärder för att tydligt minska förbrukningen av dessa produkter, dock utan att äventyra

⁴² Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén: *En europeisk strategi för plast i en cirkulär ekonomi* (COM(2018) 28 final).

⁴³ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 av den 18 december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach), inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet, ändring av direktiv 1999/45/EG och upphävande av rådets förordning (EEG) nr 793/93 och kommissionens förordning (EG) nr 1488/94 samt rådets direktiv 76/769/EEG och kommissionens direktiv 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG och 2000/21/EG (EUT L 396, 30.12.2006, s. 1).

livsmedelshygienen eller livsmedelssäkerheten, god hygienisk praxis, god tillverkningssed, konsumentinformation eller spårbarhetskraven i unionens livsmedelslagstiftning⁴⁴.

- (12) För andra plastartiklar för engångsbruk finns det redan lämpliga och mer hållbara alternativ till överkomligt pris. För att minska sådana produkters inverkan på miljön bör medlemsstaterna vara skyldiga att förbjuda att dessa släpps ut på unionsmarknaden. Det skulle öka användningen av de lättillgängliga och mer hållbara alternativen och främja innovativa lösningar för mer hållbara affärsmodeller, återanvändbara alternativ och ersättningsmaterial.
- (13) Korkar och lock, som till en betydande del är gjorda av plast, från dryckesbehållare är bland de plastartiklar för engångsbruk som påträffas oftast på stränderna i unionen. Därför bör dryckesbehållare i form av plastartiklar för engångsbruk endast få släppas ut på marknaden om de uppfyller särskilda krav på produktutformning som betydligt minskar läckaget till miljön av korkar och lock från sådana behållare. För dryckesbehållare som är avsedda för engångsbruk och utgör en förpackning gäller detta krav utöver de väsentliga kraven på förpackningars sammansättning och möjligheterna till återanvändning och återvinning, även materialutnyttjande, av förpackningar som fastställs i bilaga II till direktiv 94/62/EG. För att underlätta efterlevnaden av kravet på produktutformning och säkerställa en välfungerande inre marknad måste en harmoniserad standard tas fram och antas i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1025/2012⁴⁵, och efterlevnaden av denna standard bör utgöra grund för att förutsätta överensstämmelse med dessa krav. Tillräckligt med tid bör ges för att utveckla en harmoniserad standard och för att göra det möjligt för tillverkarna att anpassa sina produktionskedjor inför genomförandet av kravet på produktutformning.
- (14) Vissa plastartiklar för engångsbruk hamnar i miljön till följd av olämpligt bortskaffande via avlopp eller annat olämpligt utsläppande i miljön. Därför bör märkningskrav införas för plastartiklar för engångsbruk som ofta bortskaffas via avlopp eller på annat olämpligt sätt. Märkningen bör informera konsumenterna om lämpliga bortskaffandesätt och/eller bortskaffandesätt som bör undvikas eller om de negativa miljöeffekterna av nedskräpning som orsakas av olämpligt bortskaffande. Kommissionen bör ges befogenhet att införa ett harmoniserat format för märkningen och bör samtidigt vid behov testa hur representativa konsumentgrupper uppfattar den föreslagna märkningen för att garantera att den är effektiv och lättförståelig.
- (15) När det gäller plastartiklar för engångsbruk för vilka det inte finns några lättillgängliga, lämpliga och mer hållbara alternativ bör medlemsstaterna, i enlighet med principen att förorenaren betalar, också införa system för utökat producentansvar för att täcka kostnaderna för avfallshantering och uppstädning av skräp samt

⁴⁴ Förordning (EG) nr 178/2002 om allmänna principer och krav för livsmedelslagstiftning (EGT L 31, 1.2.2002, s. 1), förordning (EG) nr 852/2004 om livsmedelshygien (EUT L 139, 30.4.2004, s. 1), förordning (EG) nr 1935/2004 om material och produkter avsedda att komma i kontakt med livsmedel (EUT L 338, 13.11.2004, s. 4) samt annan relevant lagstiftning med koppling till livsmedelssäkerhet, hygien och märkning.

⁴⁵ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1025/2012 av den 25 oktober 2012 om europeisk standardisering och om ändring av rådets direktiv 89/686/EEG och 93/15/EEG samt av Europaparlamentets och rådets direktiv 94/9/EG, 94/25/EG, 95/16/EG, 97/23/EG, 98/34/EG, 2004/22/EG, 2007/23/EG, 2009/23/EG och 2009/105/EG samt om upphävande av rådets beslut 87/95/EEG och Europaparlamentets och rådets beslut 1673/2006/EG (EUT L 316, 14.11.2012, s. 12).

kostnaderna för medvetandehöjande åtgärder för att förebygga och minska sådant skräp.

- (16) Den stora andel plast från övergivna, förlorade eller kasserade fiskeredskap som innehåller plast som ingår i det marina skräpet tyder på att de befintliga lagstiftningskraven⁴⁶ inte ger tillräckliga incitament för att ta med sådana fiskeredskap tillbaka till hamn för insamling och behandling. Det tilltänkta systemet med indirekta avgifter i unionslagstiftningen om mottagningsanordningar i hamn som gäller inlämning av avfall från fartyg tar bort incitamentet för fartyg att dumpa sitt avfall till havs och garanterar rätten till inlämning. Detta system bör emellertid kompletteras med ytterligare finansiella incitament för fiskare att ta med sig sina fiskeredskap tillbaka till hamn för att undvika en eventuell ökning av den indirekta avfallsavgiften. Eftersom det finns goda möjligheter att återvinna plastkomponenter i fiskeredskap bör medlemsstaterna, i enlighet med principen att förorenaren betalar, införa utökat producentansvar för fiskeredskap som innehåller plast i syfte att underlätta separat insamling av uttjänta fiskeredskap och finansiera en sund avfallshantering av sådana fiskeredskap, särskilt återvinning.
- (17) Allt marint skräp som innehåller plast utgör visserligen ett hot mot miljön och människors hälsa och bör åtgärdas, men proportionaliteten bör också beaktas. Därför bör yrkesfiskarna själva och småskaliga tillverkare av fiskeredskap som innehåller plast inte omfattas av det utökade producentansvaret.
- (18) I syfte att förebygga nedskräpning och andra olämpliga former av bortskaffande som leder till marint plastskräp måste konsumenterna ges tillräcklig information om de lämpligaste bortskaffandesätten eller vilka bortskaffandesätt som bör undvikas, bästa praxis för bortskaffande av avfall, miljöpåverkan av olämpligt bortskaffande samt om plastinnehållet i vissa plastartiklar för engångsbruk och fiskeredskap. Därför bör det krävas av medlemsstaterna att de vidtar medvetandehöjande åtgärder som garanterar att sådan information lämnas till konsumenterna. Informationen bör inte innehålla något marknadsföringsinnehåll som uppmanar till användning av plastartiklar för engångsbruk. Medlemsstaterna bör ha möjlighet att välja vilka åtgärder som är lämpligast beroende på produktens eller dess användnings karaktär. Tillverkare av plastartiklar för engångsbruk och fiskeredskap som innehåller plast bör täcka kostnaderna för de medvetandehöjande åtgärderna, som en del av det utökade producentansvaret.
- (19) I direktiv 2008/98/EG fastställs allmänna minimikrav för system för utökat producentansvar. Dessa krav bör även gälla för de system för utökat producentansvar som inrättas genom detta direktiv. Detta direktiv innehåller emellertid ytterligare krav på utökat producentansvar, exempelvis ett krav på att tillverkare av vissa plastartiklar för engångsbruk ska stå för kostnaderna för uppstädning av skräp.
- (20) Dryckesflaskor som är plastartiklar för engångsbruk är en av de vanligaste marina skräpartiklarna på unionens stränder. Det beror på att de separata insamlingssystemen är ineffektiva och att konsumenterna inte deltar i systemen i tillräcklig utsträckning. Det behövs effektivare separata insamlingssystem, och därför bör ett minimimål för separat insamling fastställas för dryckesflaskor som är plastartiklar för engångsbruk. Medlemsstaterna bör kunna uppnå detta minimimål genom att fastställa separata insamlingsmål för dryckesflaskor som är plastartiklar för engångsbruk inom sina system för utökat producentansvar eller genom att inrätta pantsystem eller genom

⁴⁶

Rådets förordning (EG) nr 1224/2009, direktiv 2000/59/EG och direktiv 2008/98/EG.

någon annan åtgärd som de anser lämplig. Det kommer att få en direkt positiv inverkan på insamlingsgraden, kvaliteten på det insamlade materialet och kvaliteten på det återvunna materialet, vilket skapar möjligheter för återvinningssektorn och marknaden för återvunnet material.

- (21) Europeiska unionens domstol har vid flera tillfällen erinrat om att det vore oförenligt med den bindande karaktär som tillkommer direktiv enligt artikel 288 tredje stycket i fördraget att i princip utesluta enskilda från möjligheten att åberopa de skyldigheter som följer av direktiven. Detta gäller särskilt när det är fråga om ett direktiv som har som ett av sina syften att skydda miljön från de skadliga effekterna av marint skräp. I enlighet med Århuskonventionen om tillgång till information, allmänhetens deltagande i beslutsprocesser och tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor bör den berörda allmänheten därför ha tillgång till rättslig prövning för att bidra till att skydda rätten att leva i en miljö som är förenlig med personlig hälsa och personligt välbefinnande. Dessutom, när ett stort antal personer lider en ”kollektiv skada” på grund av samma olagliga metoder som innebär ett åsidosättande av rättigheter som garanteras genom detta direktiv, bör de ha möjlighet att använda kollektiva prövningsmöjligheter, i de fall sådana mekanismer har inrättats av medlemsstaterna i enlighet med kommissionens rekommendation 2013/396/EU⁴⁷.
- (22) I enlighet med punkt 22 i det interinstitutionella avtalet mellan Europaparlamentet, Europeiska unionens råd och Europeiska kommissionen om bättre lagstiftning av den 13 april 2016⁴⁸ bör kommissionen utvärdera detta direktiv. Denna utvärdering bör bygga på erfarenheter från och data som samlats in under genomförandet av detta direktiv samt data som samlats in enligt direktiv 2008/56/EG eller direktiv 2008/98/EG. Utvärderingen bör ligga till grund för en bedömning av eventuella ytterligare åtgärder och av huruvida bilagan med en förteckning över plastartiklar för engångsbruk behöver ses över, mot bakgrund av övervakningen av marint skräp i unionen. Vid utvärderingen bör det också undersökas om vetenskapliga och tekniska framsteg har gjorts under tiden – inklusive utveckling av biologiskt nedbrytbara material och framtagande av kriterier eller en standard för biologisk nedbrytning av plast i den marina miljön, i enlighet med vad som fastställs i den europeiska strategin för plast – som gör det möjligt att ta fram en standard för biologisk nedbrytning av vissa plastartiklar för engångsbruk i den marina miljön. Denna standard skulle inkludera en standard för att testa om plast, vid fysisk och biologisk nedbrytning i marin miljö, bryts ner helt till koldioxid (CO₂), biomassa och vatten tillräckligt snabbt för att plasten inte ska hinna orsaka skador på det marina livet eller leda till en ansamling av plast i miljön. Om så är fallet skulle plastartiklar för engångsbruk som uppfyller denna standard kunna undantas från förbudet mot utsläppande på marknaden. I den europeiska strategin för plast ingår redan åtgärder på detta område, men där konstateras också att det är svårt att skapa ett regelverk för biologiskt nedbrytbar plast på grund av de olika förhållandena i olika hav.
- (23) Medlemsstaterna bör fastställa regler för sanktioner för överträdelser av bestämmelserna i detta direktiv och se till att de tillämpas. Sanktionerna bör vara effektiva, proportionerliga och avskräckande.

⁴⁷ Kommissionens rekommendation av den 11 juni 2013 om gemensamma principer för kollektiv prövning av ansökningar om förbuds föreläggande och av ersättningsanspråk vid åsidosättande av rättigheter som garanteras enligt unionsrätten (EUT L 201, 26.7.2013, s. 60).

⁴⁸ EUT L 123, 12.5.2016, s. 1.

- (24) I syfte att säkerställa enhetliga villkor för genomförandet av detta direktiv bör kommissionen tilldelas genomförandebefogenheter i fråga om följande: den metod som används för att beräkna årsförbrukningen av de plastartiklar för engångsbruk för vilka mål om minskad förbrukning har fastställts, specifikationerna för den märkning som ska anbringas på vissa plastartiklar för engångsbruk samt formatet för den information om genomförandet av detta direktiv som medlemsstaterna ska tillhandahålla och som ska sammanställas av Europeiska miljöbyrån. Dessa befogenheter bör utövas i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011⁴⁹.
- (25) Eftersom målen för detta direktiv – att förebygga och minska inverkan från vissa plastartiklar för engångsbruk och fiskeredskap som innehåller plast på miljön och att underlätta övergången till en cirkulär ekonomi, inbegripet att främja innovativa affärsmodeller, produkter och material och därigenom bidra till den inre marknadens goda funktion – inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna utan snarare, på grund av åtgärdernas omfattning och effekter, kan uppnås bättre på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går detta direktiv inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.

⁴⁹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter (EUT L 55, 28.2.2011, s. 13).

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Mål

Detta direktivs syfte är att förebygga och minska vissa plastprodukters inverkan på miljön, särskilt vattenmiljön, och på människors hälsa samt att underlätta övergången till en cirkulär ekonomi med innovativa affärsmodeller, produkter och material och därigenom bidra till den inre marknadens goda funktion.

Artikel 2

Tillämpningsområde

Detta direktiv ska gälla de plastartiklar för engångsbruk som ingår i förteckningen i bilagan samt fiskeredskap som innehåller plast.

Artikel 3

Definitioner

I detta direktiv avses med

- (1) *plast*: ett material bestående av en polymer i den mening som avses i artikel 3.5 i förordning (EG) nr 1907/2006 till vilken tillsatser eller andra ämnen kan ha lagts till och som kan användas som huvudsaklig strukturkomponent i slutprodukter, med undantag för naturliga polymerer som inte har modifierats på kemisk väg,
- (2) *plastartikel för engångsbruk*: en produkt som helt eller delvis består av plast och som inte har utformats, konstruerats eller släppts ut på marknaden för att under sin livscykel återanvändas flera gånger genom att återfyllas eller återanvändas för samma ändamål som den utformades för,
- (3) *fiskeredskap*: alla föremål eller redskap som används inom fiske och vattenbruk som inriktar sig på eller fångar marina biologiska resurser eller som flyter på havsytan och används i syfte att dra till sig och fånga sådana marina biologiska resurser,
- (4) *uttjänta fiskeredskap*: alla fiskeredskap som omfattas av definitionen av avfall i direktiv 2008/98/EG, inbegripet alla separata komponenter, ämnen eller material som var en del av eller var fästa vid ett sådant fiskeredskap när detta kasserades,
- (5) *utsläppande på marknaden*: det första tillhandahållandet av en produkt på unionsmarknaden,
- (6) *tillhandahållande på marknaden*: varje leverans av en produkt för distribution, förbrukning eller användning på unionsmarknaden i samband med kommersiell verksamhet, mot betalning eller gratis,
- (7) *harmoniserad standard*: harmoniserad standard enligt definitionen i artikel 2.1 c i förordning (EU) nr 1025/2012,
- (8) *avfall*: avfall enligt definitionen i artikel 3.1 i direktiv 2008/98/EG,
- (9) *system för utökat producentansvar*: system för utökat producentansvar enligt definitionen i artikel 3.21 i direktiv 2008/98/EG,
- (10) *tillverkare*: alla fysiska och juridiska personer som, oavsett försäljningsmetod, inbegripet distansavtal i den mening som avses i Europaparlamentets och rådets

direktiv 2011/83/EU av den 25 oktober 2011⁵⁰, släpper ut plastartiklar för engångsbruk eller fiskeredskap som innehåller plast på marknaden, utom personer som utför fiskeverksamhet enligt definitionen i artikel 4.28 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1380/2013⁵¹,

- (11) *insamling*: insamling enligt definitionen i artikel 3.10 i direktiv 2008/98/EG,
- (12) *behandling*: behandling enligt definitionen i artikel 3.14 i direktiv 2008/98/EG,
- (13) *förpackningar*: förpackningar enligt definitionen i artikel 3.1 i direktiv 94/62/EG,
- (14) *mottagningsanordningar i hamn*: mottagningsanordningar i hamn enligt definitionen i artikel 2 e i direktiv 2000/59/EG.

Artikel 4

Minskad förbrukning

1. Medlemsstaterna ska vidta nödvändiga åtgärder för att på ett betydande sätt minska förbrukningen av de plastartiklar för engångsbruk som ingår i förteckningen i del A i bilagan på sitt territorium senast den ... [*sex år efter sista datum för införlivande av detta direktiv*].

Dessa åtgärder kan omfatta nationella mål för minskad förbrukning, åtgärder som säkerställer att återanvändbara alternativ till produkterna i fråga tillhandahålls slutkonsumenterna vid försäljningsstället, ekonomiska instrument såsom att säkerställa att plastartiklar för engångsbruk inte erbjuds slutkonsumenterna kostnadsfritt vid försäljningsstället. Dessa åtgärder kan variera beroende på miljöpåverkan av de produkter som avses i första stycket.

2. Kommissionen får anta en genomförandeakt vari metoden för beräkning och verifiering av den betydande minskning av förbrukningen av plastartiklar för engångsbruk som avses i punkt 1 fastställs. Denna genomförandeakt ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 16.2.

Artikel 5

Begränsningar av utsläppande på marknaden

Medlemsstaterna ska förbjuda utsläppande på marknaden av de plastartiklar för engångsbruk som ingår i förteckningen i del B i bilagan.

Artikel 6

Produktkrav

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att plastartiklar för engångsbruk som förtecknas i del C i bilagan och som har korkar och lock som till en betydande del är gjorda av

⁵⁰ Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/83/EU av den 25 oktober 2011 om konsumenträttigheter och om ändring av rådets direktiv 93/13/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/44/EG och om upphävande av rådets direktiv 85/577/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 97/7/EG (EUT L 304, 22.11.2011, s. 64).

⁵¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1380/2013 av den 11 december 2013 om den gemensamma fiskeripolitiken, om ändring av rådets förordningar (EG) nr 1954/2003 och (EG) nr 1224/2009 och om upphävande av rådets förordningar (EG) nr 2371/2002 och (EG) nr 639/2004 och rådets beslut 2004/585/EG (EUT L 354, 28.12.2013, s. 22).

plast endast får släppas ut på marknaden om korkarna och locken förblir fästa vid behållaren under produktens hela tilltänkta användningsfas.

2. Vid tillämpningen av denna artikel ska metallkapsyler och metallock med plastförsegling inte anses vara gjorda av plast till en betydande del.
3. Kommissionen ska begära att de europeiska standardiseringsorganen tar fram harmoniserade standarder med avseende på det krav som avses i punkt 1.
4. Från det datum då de harmoniserade standarder som avses i punkt 3 offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning* ska de dryckesbehållare som avses i punkt 1 och som efterlever dessa standarder eller delar av dessa förutsättas överensstämma med det krav som fastställs i punkt 1 och som ingår i dessa standarder eller delar av dessa.

Artikel 7

Märkningskrav

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att varje plastartikel för engångsbruk som ingår i förteckningen i del D i bilagan och som släpps ut på marknaden bär en framträdande, lättläslig och outplånlig märkning som informerar konsumenterna om ett eller flera av följande:
 - (a) Lämpliga bortskaffandesätt för produkten eller bortskaffandesätt för produkten i fråga som bör undvikas.
 - (b) De negativa miljöeffekterna av nedskräpning eller annat olämpligt bortskaffande av produkterna.
 - (c) Förekomsten av plast i produkten.
2. Kommissionen ska senast den ... [*tolv månader före sista datum för införlivande av detta direktiv*] anta en genomförandeakt vari specifikationerna för den märkning som avses i punkt 1 ska fastställas. Denna genomförandeakt ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 16.2.

Artikel 8

Utökat producentansvar

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att system för utökat producentansvar införs för alla plastartiklar för engångsbruk som förtecknas i del E i bilagan och som släpps ut på unionsmarknaden, i enlighet med bestämmelserna om utökat producentansvar i direktiv 2008/98/EG.
2. När det gäller de system som införs i enlighet med punkt 1 ska medlemsstaterna säkerställa att tillverkarna av de plastartiklar för engångsbruk som anges i förteckningen i del E i bilagan ska täcka kostnaderna för insamling av avfall som utgörs av dessa plastartiklar för engångsbruk och dess efterföljande transport och behandling, inbegripet kostnaderna för att städa upp skräp och kostnaderna för de medvetandehöjande åtgärder som avses i artikel 10 för dessa produkter.

För de plastartiklar för engångsbruk som utgör en förpackning ska kraven i denna punkt komplettera de krav avseende system för utökat producentansvar som fastställs i direktiv 94/62/EG och direktiv 2008/98/EG.

3. Medlemsstaterna ska säkerställa att system för utökat producentansvar införs för fiskeredskap som innehåller plast som släpps ut på unionsmarknaden, i enlighet med bestämmelserna om utökat producentansvar i direktiv 2008/98/EG.
4. När det gäller de system som införs i enlighet med punkt 3 ska medlemsstaterna säkerställa att tillverkare av fiskeredskap som innehåller plast ska täcka kostnaderna för insamling av uttjänta fiskeredskap som innehåller plast som har lämnats in till lämpliga mottagningsanordningar i hamn i enlighet med unionslagstiftningen om mottagningsanordningar i hamn eller till andra motsvarande insamlingssystem som inte omfattas av unionslagstiftningen om mottagningsanordningar i hamn samt deras efterföljande transport och behandling. Tillverkarna ska också täcka kostnaderna för de medvetandehöjande åtgärder som avses i artikel 10 för fiskeredskap som innehåller plast.

De krav som fastställs i denna punkt ska komplettera de krav som är tillämpliga på avfall från fiskefartyg som ingår i unionslagstiftningen om mottagningsanordningar i hamn.

Artikel 9

Separat insamling

Medlemsstaterna ska vidta nödvändiga åtgärder för att senast 2025 separat samla in avfall i form av plastartiklar för engångsbruk som förtecknas i del F i bilagan motsvarande 90 % av sådana plastartiklar för engångsbruk som släpps ut på marknaden under ett visst år räknat i vikt. För att uppnå detta mål får medlemsstaterna bland annat

- (a) införa pantsystem, eller
- (b) fastställa mål för separat insamling för relevanta system för utökat producentansvar.

Artikel 10

Medvetandehöjande åtgärder

Medlemsstaterna ska vidta åtgärder för att informera konsumenter av de plastartiklar för engångsbruk som förtecknas i del G i bilagan och fiskeredskap som innehåller plast om följande:

- (a) Tillgängliga återanvändningssystem och avfallshanteringsalternativ för dessa produkter och fiskeredskap som innehåller plast samt bästa praxis för sund avfallshantering som utförs i enlighet med artikel 13 i direktiv 2008/98/EG.
- (b) Effekterna av nedskräpning och annat olämpligt bortskaffande av dessa produkter och fiskeredskap som innehåller plast på miljön, i synnerhet på den marina miljön.

Artikel 11

Samordning av åtgärder

Varje medlemsstat ska säkerställa att de åtgärder som vidtas för att införliva och genomföra detta direktiv utgör en integrerad del av och är förenliga med dess program och åtgärder som genomförs i enlighet med artikel 13 i direktiv 2008/56/EG för de medlemsstater som har marina vatten, de åtgärdsprogram som genomförs i enlighet med artikel 11 i direktiv 2000/60/EG, de avfallsplaner och avfallsförebyggande program som genomförs i enlighet med artiklarna 28 och 29 i direktiv 2008/98/EG samt de mottagnings- och

hanteringsplaner för avfall som genomförs enligt unionslagstiftningen för hantering av avfall från fartyg.

De åtgärder som medlemsstaterna vidtar för att införliva och genomföra artiklarna 4–9 ska vara förenliga med unionens livsmedelslagstiftning i syfte att säkerställa att livsmedelshygienen och livsmedelssäkerheten inte äventyras.

Artikel 12

Tillgång till rättslig prövning

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att fysiska eller juridiska personer eller sammanslutningar, organisationer eller grupper av dessa, i enlighet med nationell lagstiftning eller praxis har tillgång till ett prövningsförfarande inför en domstol eller ett annat oberoende och opartiskt organ som upprättats enligt lag för prövning av den materiella och formella giltigheten av ett beslut, en handling eller en underlåtenhet med koppling till genomförandet av artiklarna 5, 6, 7 och 8 när ett av följande villkor uppfylls:
 - (a) De har tillräckligt intresse.
 - (b) De hävdar att en rättighet kränks, när detta utgör en förutsättning enligt den relevanta medlemsstatens förvaltningsprocessrättsliga lagstiftning.
2. Medlemsstaterna ska fastställa i vilket skede besluten, handlingarna eller underlåtenheten kan prövas.
3. Vad som utgör tillräckligt intresse och kränkning av en rättighet ska fastställas av medlemsstaterna, i enlighet med målet att ge den berörda allmänheten en omfattande rätt till rättslig prövning.

För detta ändamål ska intresset hos en icke-statlig miljöskyddsorganisation som uppfyller kraven enligt nationell lag, anses tillräckligt i den mening som avses i punkt 1 a.

Sådana organisationer ska också anses ha rättigheter som kan kränkas i den mening som avses i punkt 1 b.
4. Bestämmelserna i punkterna 1, 2 och 3 ska inte utesluta möjligheten av ett preliminärt prövningsförfarande inför en förvaltningsmyndighet och ska inte påverka kravet att de administrativa prövningsförfarandena ska vara uttömda innan rättsliga prövningsförfaranden får användas, om detta krav finns enligt den nationella lagstiftningen.
5. De prövningsförfaranden som avses i punkterna 1 och 4 ska vara objektiva, rättvisa, snabba och inte oöverkomligt kostsamma.
6. Medlemsstaterna ska se till att information om rätten till rättslig prövning i domstol och i administrativ ordning görs tillgänglig för allmänheten.

Artikel 13

Information om övervakning av genomförandet

1. Utan att det påverkar tillämpningen av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/4/EG⁵² och Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/2/EG⁵³ ska medlemsstaterna, med hjälp av Europeiska miljöbyrån, upprätta en datamängd som innehåller
 - (a) data om de plastartiklar för engångsbruk som ingår i förteckningen i del A i bilagan och som har släppts ut på unionsmarknaden varje år, för att påvisa förbrukningsminskningen i enlighet med artikel 4.1,
 - (b) information om de åtgärder som vidtagits av medlemsstaterna vid tillämpningen av artikel 4.1.

De data som avses i första stycket led a ska uppdateras årligen inom tolv månader från utgången av det referensår för vilket de samlas in. Om möjligt ska rumsliga datatjänster enligt definitionen i artikel 3.4 i direktiv 2007/2/EG användas för att presentera dessa datamängder.
2. Medlemsstaterna ska säkerställa att kommissionen och Europeiska miljöbyrån har tillgång till de datamängder som upprättats i enlighet med punkt 1.
3. Europeiska miljöbyrån ska regelbundet offentliggöra och uppdatera en unionsomfattande översikt på grundval av de data som insamlats av medlemsstaterna. Den unionsomfattande översikten ska, beroende på vad som är lämpligt, omfatta indikatorer för utfall, resultat och effekter av detta direktiv, unionsomfattande översiktskartor och översiktsrapporter för medlemsstaterna.
4. Kommissionen får anta genomförandeakter som fastställer formatet för de datamängder, den information och de data som avses i punkt 1. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 16.2.

Artikel 14

Sanktioner

Medlemsstaterna ska fastställa regler om sanktioner för överträdelse av nationella bestämmelser som antagits enligt detta direktiv och vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att de tillämpas. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionerliga och avskräckande. Medlemsstaterna ska senast den ... [*två år efter detta direktivs ikraftträdande*] till kommissionen anmäla dessa regler och åtgärder samt eventuella ändringar som berör dem.

Artikel 15

Utvärdering och översyn

1. Kommissionen ska utvärdera detta direktiv senast den ... [*sex år efter sista datum för införlivande av detta direktiv*]. Utvärderingen ska bygga på den information som finns tillgänglig i enlighet med artikel 13. Medlemsstaterna ska förse kommissionen med all ytterligare information som behövs för att genomföra utvärderingen och utarbeta den rapport som avses i punkt 2.

⁵² Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/4/EG av den 28 januari 2003 om allmänhetens tillgång till miljöinformation och om upphävande av rådets direktiv 90/313/EEG (EUT L 41, 14.2.2003, s. 26).

⁵³ Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/2/EG av den 14 mars 2007 om upprättande av en infrastruktur för rumslig information i Europeiska gemenskapen (Inspire) (EUT L 108, 25.4.2007, s. 1).

2. Kommissionen ska lämna in en rapport om de huvudsakliga resultaten av den utvärdering som genomförts i enlighet med punkt 1 till Europaparlamentet, rådet och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén.
3. I denna rapport ska det även anges om
 - (a) bilagan med förteckningar över plastartiklar för engångsbruk behöver ses över,
 - (b) det är genomförbart att fastställa bindande kvantitativa unionsmål för minskad förbrukning av, i synnerhet, sådana plastartiklar för engångsbruk som ingår i förteckningen i del A i bilagan,
 - (c) tillräckliga vetenskapliga och tekniska framsteg har gjorts, och kriterier eller en standard för biologisk nedbrytning av plast i den marina miljön som är tillämpliga på de plastartiklar för engångsbruk som omfattas av detta direktiv och ersättningsartiklar för engångsbruk för dessa har tagits fram, i syfte att fastställa vilka produkter som inte längre behöver vara föremål för begränsningarna av utsläppande på marknaden, när så är lämpligt.

Artikel 16

Kommittéförfarande

1. Kommissionen ska biträdas av den kommitté som inrättats genom artikel 39 i direktiv 2008/98/EG. Denna kommitté ska vara en kommitté i den mening som avses i förordning (EU) nr 182/2011.
2. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 5 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas.

Artikel 17

Införlivande

1. Medlemsstaterna ska sätta i kraft de lagar, bestämmelser och administrativa föreskrifter som är nödvändiga för att följa detta direktiv senast den ... [*två år efter detta direktivs ikraftträdande*]. De ska genast överlämna texten till dessa åtgärder till kommissionen.

Medlemsstaterna ska dock vidta de åtgärder som är nödvändiga för att efterleva artiklarna 5 och 7.1 från och med den... [*2 år efter ikraftträdandet av detta direktiv*] och artikel 6.1 från och med den... [*3 år efter ikraftträdandet av detta direktiv*].

När en medlemsstat antar de åtgärder som avses i denna punkt ska de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen ska göras ska varje medlemsstat själv utfärda.
2. Medlemsstaterna ska till kommissionen överlämna texten till de centrala bestämmelser i nationell rätt som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

Artikel 18

Ikraftträdande

Detta direktiv träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 19

Adressater

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Bryssel den

På Europaparlamentets vägnar
Ordförande

På rådets vägnar
Ordförande